

205235

Nr. 18.

10 fil.

BIBLIOTECA POPORALĂ
A „ASOCIAȚIUNII“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Regule ortografice

stabilite de

Academia Română

in anul 1904.

Biblioteca poporală a „Asociațiunii“.

Regule ortografice

stabilite de

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Academia Română

în anul 1904.

SIBIIU.

Tipariul tipografiei arhidiecezane.

1904.

A p e l

pentru

unificarea ortografiei române.

Insemnătatea practică și națională-culturală a unificării ortografiei române pe întreg teritoriul locuit de poporul nostru, a fost recunoscută aproape deodată cu redeşeptarea noastră națională și cu introducerea alfabetului latin în scrierea românească.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Timp de aproape o jumătate de secol cele mai de frunte instituțiuni culturale și literare ale Românilor, dincoace și dincolo de Carpați, au fost preocupate de această chestiune. Academia Română și-a pus dela înființarea ei, în 1866, de întâia misiune: „de a determina ortografia limbii române“, și „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“ a luat chiar cu 4 ani mai înainte, în adunarea generală ținută la 1862 în Brașov, o întreagă serie de hotărâri în scopul unificării ortografiei române.

Cu toate acestea vechea dorință a cărturarilor noștri, de a introduce în scrierea română, fără considerațiune la hotare politice, o ortografie unitară, nu s'a realizat nici până în ziua de astăzi, și nu numai pe terenul literaturii ci și în viața practică se resimt — deși în anii din urmă mai puțin decât mai înainte — neajunsurile mari și multe ce rezultă din lipsa unei ortografii unitare.

Academia Română, ce e drept, a determinat, după discuțiuni îndelungate, la 15 Septembrie 1869 un sistem de scriere: deoarece însă nici lumea literară, nici publicul mare nu s'a putut împretini cu această ortografie cu totul latinizată, Academia la 1880 și 1881 a stabilit un nou fel de scriere mai ușoară, restrins în marginile etimologismului român, care în general a rămas nealterat și după schimbările făcute de Academie la 1895.

Însă nici această ortografie nu s'a putut generaliza, și mai ales publicul din Regatul român a insistat și mai departe pentru simplificarea ortografiei și adoptarea principiului fonetic.

Această luptă între etimologism și fonetism a fost resimțită îndeosebi în țările de sub

coroana Sf. Stefan, unde sistemul etimologic aveà mulți aderenți în generația veche, iar tinerețea, sub influința produselor literaturii mai nouă din România liberă, inclină hotărît pentru principiul fonetic, și unde prin urmare divergențele ortografice se manifestau la fiecare pas și au creat în fine o stare cu totul insuportabilă.

În vederea acestora Comitetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român a recercat la 19 Februarie 1902 secțiunile științifice-literare ale acestei societăți, să studieze chestiunea unificării ortografiei și să înainteze în acest obiect propuneri concrete. Totodată organele „Asociațiunii“ s’au adresat și mai multor literați de valoare, în cea mai mare parte membri ai Academiei Române, și le-a cerut concursul pentru delăturarea neajunsurilor ivite.

În urma acestei inițiative, Academia Română, în sesiunea generală din 1904, a revenit din nou asupra chestiunii ortografiei, și dând ascultare dorințelor publicului mare și curentului devenit general în Regat, a stabilit o nouă ortografie pentru scrierea

românească, întemeiată pe principiul *de a scrie sunetele vorbirii prin litere adaptate fiecăruia*, și a publicat în toamna anului curent un îndreptar ortografic, înzestrat cu un dicționar al cuvintelor asupra scrierii cărora ar putea fi îndoială.

Această lucrare a Academiei Române însă numai în acel cas va putea aduce în timp apropiat roadele așteptate, dacă publicul mare, și îndeosebi instituțiunile literare, culturale și sociale, îi vor da întreg concursul lor, și dacă în vederea interesului mare ce-l reprezintă o ortografie unitară pentru oricare popor cult, vor ști trece peste considerațiunile obiceiurilor și aplecărilor individuale și se vor supune necondiționat normelor stabilite de forul — fără îndoială — cel mai competent în chestiuni de limbă și literatură românească.

Din această cauză Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, ca cea mai veche și cea mai de frunte dintre societățile literare și culturale ale Românilor din această țeară, se crede datoare a se angaja și ea la acțiunea inaugurată de Academia Română, și a o sprijini și înainta

în cercul ei de activitate, prin înlesnirea și grăbirea generalizării noului sistem de ortografie românească.

În acest scop „Asociațiunea“, deodată cu publicarea regulilor ortografice stabilite de Academie, adresează un călduros apel către întreg publicul nostru cult, și îndeosebi către instituțiunile noastre literare, culturale și sociale, ca să introducă în toate afacerile, scrisorile și publicațiunile lor, în mod obligator și exclusiv, ortografia nouă stabilită de Academia Română.

În primul rând „Asociațiunea“ se adresează *consistoarelor ambelor biserici române din țeară*, și le roagă, ca atât în administrația lor internă, cât și mai ales în numeroasele lor instituțiuni de învățământ, în cari se crește aproape întreaga noastră tinerime, să declare noua ortografie de oficială și exclusivă, și îndeosebi să nu aproabe în viitor nici o carte didactică și să nu mai editeze nici o publicațiune scrisă sau tipărită cu altă ortografie.

Aceasi rugare o adresează „Asociațiunea“ direcțiunilor dela diferitele *institute ro-*

mâne de învățământ, și îndeosebi celor dela școalele noastre teologice-pedagogice, secundare, civile și de fete.

Cele mai însemnate servicii le vor putea face în direcțiunea arătată *ziarele și revistele române* din țeară, cari — în cea mai mare parte — și până aci au propagat curentul simplificării și unificării ortografiei române și cari prin edițiunile lor vor putea obicinui — deși pe nesimțite, dar cu mai multă înlesnire și cu mai mult rezultat — publicul nostru mare cu noul sistem de scriere.

În viața practică vor putea realiza rezultate însemnate pentru generalizarea noiei ortografii și *băncile române*, cari nu numai că au ajuns la un rol dominant chiar și în viața socială prin sutele de funcționari ce stau în serviciul lor, ci și în urma legăturilor ce le au cu masele mari ale publicului nostru știutor de carte, — legături cari în cea mai mare parte se manifestă pe cale scripturistică, — vor putea contribui foarte mult la ajungerea scopului urmărit, și vor servi prin aceasta în mare măsură și interesele lor proprii, dependente în multe privințe chiar de exactitatea formală a actelor și scrisorilor.

Dacă toți acești factori vor da mână de ajutor, ca acțiunea inaugurată de Academia Română să-și ajungă scopul, atunci în scurt timp vom vedea realizată vechia dorință a cărturarilor nostri: *ca toți Românii să scrie într'un fel*, și ca neajunsurile din trecut, cari au împiedecat atât de mult dezvoltarea intereselor noastre culturale și practice, să se saneze în timp cât mai apropiat.

Din a sa parte „Asociațiunea“ a luat dispozițiunile trebuincioase, ca cu începere dela 1 Ianuarie 1905, atât în centru cât și în despărțăminte, toate actele administrației interne și toate publicațiunile să se scrie exclusiv numai cu noua ortografie a Academiei Române.

Sibiiu, 10 Decemvrie 1904.

Presidiul »Asociațiunii«.

Regule ortografice

stabilite de Academia Română în anul 1904.

I. — În scrierea limbii românești se întrebuițează următoarele 27 de litere :

Pentru *Vocale* 8: **a, e, i, o, u, ă, â și î.**

Numai în nume proprii străine se întrebuițează și *y, ô, ü* etc.: Stanley, Römerbad, Würzburg.

Pentru *Consonante* 19: **b, c, d, f, g, h, j, l, m, n, p, r, s, ș, t, ț, v, x, z.**

Numai în nume proprii și în cuvinte străine se întrebuițează literele și grupurile:

K, qu, ph, th, w: Kant, kalium, Quintilian, Aquitania, Philippsburg, Thionville, Thurgau, Wagner, White, Wiesbaden.

Nu se scrie: Mihalake, Sake, Take, equație, ci Mihalache, Sache, Tache, ecvație sau ecuție.

Se scrie însă: kilogram, kilometru.

Numele proprii de familie române își pot păstra ortografia lor: Kogălniceanu, Kretzulescu, Kalinderu, Quintescu.

II. — În regulă generală fiecare literă reprezintă în scriere un anumit sunet al vorbirii și fiecare sunet al vorbirii se scrie printr'una și aceeași literă.

În practică sunt însă câteva abateri de la acest principiu general al scrierii:

a) literele *ă* și *î* însemnează amândouă acelaș sunet,

b) literele *c* și *g* reprezintă amândouă câte două sunete deosebite,

c) litera *x* reprezintă o grupă de două sunete.

III. — Literele enumerate mai sus reprezintă sunetele cuvintelor precum urmează:

Vocale.

a: *ața, amar, ară, mare, țară, buna, știă, adună, vedeă, auziă.*

e: *cere, merge, cetește, vede, verde, șade.*

= Diftongul **ea** se scrie *ea* (nu *é*): *ceară, ceapă, să dea, să crează, neagră, dreaptă.*

= Terminațiunea persoanei a 3-a a imperfectului verbelor în *-e* și *-eă* (*a bate, a vedeă*) se scrie cu *-eă* la sing. și cu *-eau* la plur.: *el vedeă, ei tăceau, el băteă, ei mergeau.*

i: *înimă, pitic, negri, afii, durmè, turtè.*

= Se scrie *i* (nu *î*) și când se pronunță semison (*i* consoană), aflându-se înainte sau după vocală și formând diftong cu dânsa; asemenea și la sfârșitul cuvintelor după vocală sau după consoanță:

iară, iarnă, iarbă, roib, șoim, iertare, doină, aibă, uitare, uimire, piept, fier; i-am luat

noi, boi, doi, cei;

buni, nori, mergi, frați, drepti, fi, fii, copiii,
vezi-i, bate-i.

= Spre deosebire, acolo unde **i** final este întreg și intonat, se însemnează, cu accentul grav (ˇ): a auzi, a lovi, a dormi (vezi mai jos No. V).

= Terminațiunea persoanei a 3-a a imperfectului verbelor terminate la infinitiv în -i și -i (a sări, a coborî) se scrie cu -iă la sing. și cu iau la plur.: el săria ei dormiau.

o: om, orb, Oprea, popor, noroc, soc, somn, soro, o casă, spune-o, am dat-o.

= Diftongul **oa** se scrie *oa* (nu *ó*): poamă, moară, doarme, moarte, oameni, toacă, toarce, cunoaște.

u: unu, ura, unsă, ușă, nume, bun, sună, negru, umplu, umplu, tăcu, făcu.

= Se scrie *u* (nu *ú*) și când se află înainte sau după altă vocală pronunțat semison și făcând diftong cu ea:

ou, nou, bou, sau, său, fiu, teiu, altoiu, zăvoiu, voiu; neaua, nouă.

ă: sărăcie, mărunț, bătut, bunătate, învăț, adevăr, tău, său, supărare, mă supăr, văd, împărat, rămas.

â—î: se scrie în două feluri:

a) Se scrie cu **â** în corpul cuvintelor: sânge, plânge, cântă, cât, atât, vânt, vânz, vânzare,

hatâr, mormânt, cuvânt, când, rând, sfânt, — toate formele verbale terminate cu *-ând*: cântând, văzând, făcând, mergând, urând (de la urare).

b) Se scrie cu *î* la începutul cuvintelor: în, înainte, încă, inger, încure, încerc, îndoit, înnot, îl, îmi, îți, își, îi.

Se scrie asemenea cu *î*:

1. In cuvintele compuse precum sunt: neîndurare, neîmpăcat, preîntimpinat.

2. In terminările flexionare ale verbelor terminate în *-ri*: a urî, coborî, hotărî, târî, urîm, coborîm, hotărîm, târîm, urît, coborît, hotărît, târît urînd, coborînd, hotărînd, târînd.

Consonante.

b: bun, brâu, sobă, bob.

d: dau, adă, șed.

f: fag, foc, figură, filozofie, fizică, tipografie, Filip.

= Nu se scrie *ph* în loc de *f* decât în nume proprii străine (vezi I).

h: ham, hoț, patriarh, hartă, arhivă, arhieru, himeră, arhitect.

j: jaf, joc, Blaj, viteji (pl. de la viteaz), vitejie.

l: lemn, loc, halat, deal.

m: mare, măr, amar.

n: *nimic, noroc, prune, nun.*

p: *pace, părinte, apă, dop, plop.*

r: *rac, sare, amărit, rar.*

s: *sac, casă, poveste, folos.*

ș: *șarpe, ședere, vești, povești, pești, crești, crește, domnești, împărătește, Pitești, București, Negoești, știu, știință, ștergar, miriște, buștean, chipeș.*

= Nu se scrie *s* în loc de *ș* în grupul *șt*; deci nu: *-sci, -sce* pentru *-ști, -ște*.

t: *tare, telegraf, Toma, uitat, tot; asemenea: teolog, Teodor, nu theolog, Theodor.*

= Nu se scrie *c* în loc de *t* în grupul *șt*; deci nu: *-sce, -sci* în loc de *-ște, -ști*.

ț: *țară, țepi, ținut, ață, frați, moț, piață, finanțe.*

v: *vas, venin, viță, voie, jilav.*

z: *zor, zeu, zină, botezat, bizantin, lucrează, îndrăzneț, ziua, vezi, verzi, calzi, a mucezi, inverzit, încălzind, rază, pază, vază, roză, nazal, poezie, engleză, franceză, fizică, ipoteză, vizită, poziție, văzând, șezând, abuz.*

c, g: însemnează fie-care câte două sunete deosebite după poziție și anume:

1. la sfârșitul cuvintelor sau înainte de consoanante sau de vocalele *a, o, u, ă, â* înseamnă sunetele aspre *k, g*:

ac, sac, sec, cuc, clacă, clopot, cresc, crud, ca, cap, cocoș, cot, câine, cădere, zăcând, bucată, bucurie;

bag, neg, stog, fag, glas, gros, grădină, gard, gol, gură, găsit, gând.

2. înainte de *e, i* înseamnă sunetele ψ (*č*), Ψ (*g*);

ce, cetate, ceafă, începe, cercei, facem, cine, cireșe, nuci, mici, cerci;

ger, geme, curge, ginere, pecingine, dregi, gingii, mergi.

3. când *c* și *g* înainte de *e* și *i* își păstrează valoarea aspră, se înseamnă cu *ch, gh*:

chem, chiag, chiar, chică, chingă;

ghem, gherghel, Gheorghe, ghiață, neghină, neghiob.

x: înseamnă grupul de consoanante *cs*: *xi-lograf, lexicon, Xerxe, Xantip, Roxolani, luxație, relaxare, Alexandru, hexametru.*

IV. — *Duplicarea consoanantelor* se admite numai în următoarele cazuri:

1. când provine din alipirea a două cuvinte românești, din cari întâiul se termină și al doilea se începe cu aceeași consoanantă

sau de acelaş fel; aceasta se întâmplă la cuvintele compuse din prepoziţiunea *în* şi un cuvânt începător cu *n* sau *m*: *înnotare*, *înno-dare*, *înnoire*, *innăscut*; *immormântare*, *immăr-murit*, *immulţire*, se poate însă scrie şi *înmul-ţire*, *immormântare*.

2. pentru deosebire se admite duplicarea lui *s* în următoarele cuvinte:

massa de materie (la masse), massiv,
— dar masa de scris,

cassa de bani, cassier, — dar casa
de locuit, rassa de animale şi rassa că-
lugărească — dar barba rasă.

V. — *Accentuare*. — Se însemnează cu accent grav (´) vocala care sfârşeşte un cu-vânt, dacă este accentuată şi nu are alt semn:

făcà, bătu, şezà; dormè, auzè; cântà,
lăudà, vedeà, şedeà, mergeà, dormidà,
sărià;

dar: a hotărî, lucră, lăudà, lăudă.

VI. — *Apostroful* (°) se întrebuiţează spre a se arăta eliziunea unei vocale: n'am (nu am), s'au (se au), v'aduc (vă aduc), v'am dat, v'aţi arătat, s'au dus.

= Prin urmare nu se va scrie:

celă-l'alt, cei-l'alți, ci: celălalt, cealaltă, ceialți sau ceialalți, celelalte.

VII. — *Trăsura de unire (-)* se întrebuințează spre a arăta juxtapunerea unor cuvinte, cari nu formează împreună un singur cuvânt compus: *rogu-te, vezi-l, îndură-te, uită-te cântă-ne, spune-le, le-am dat, i-am luat, ne-am așezat, te-am văzut.*

Çuvintele compuse se scriu însă fără a se arăta elementele de compunere:

binefacere, bunăvoință, astfel, fiindcă, pentrucă, decât, ceva, dela cineva, undeva, câtva, câțiva, câteva, totdeauna astăzi, niciodată, deocamdată, extraordinar, pierdevară.

G L O S A R .

(Cuvinte asupra scrierii cărora ar putea fi îndoială).

Abundent	alee, aleea	arhipelag
abuz, abuză, abuziv	aluziune	arhitect
accesor	amețeală	arhivă
acciz	analiză	articol, articol
acelaș, aceeaș, aceeași, aceleași	anarhie	aș
achizițiune	antichitate	asemănă, aseamnă
aci, aici, aicia	anticar, anticvar	nă
acrostih	antiteză	așiderea, așiderea
acuză	anunț	asvârli
acuzativ	apanaj	ațipi
acvilă	apoteoză	autohton
adauge	aprilie	autoriză
adecă, adică	aprovizionare	avertiză
adiectiv, adjectiv	apusean	aviz, aviză
adiutant, adjutant	arătă	
adormi, adurmi	arbitraj	Bagaj
aer	arhaic	băiat, băieți
aghiasmă	arhaism	baie, baia
agrișe	arhanghel	baieră
aieva	arheologie	bălaie
alchimie	arhiduce	balaur, bălaur
alcool, alcoolizare	arhiepiscop	baldachin
	arhiereu	balotaj
	arhimandrit	balsam

bancher	buruiană	cauză
bandaj	buzdugan	cază
basin	buzunar	căznî
basm		ceafă
basmă	Căesc, căească (tot aşa: grăesc, gră- ească, voesc, vo- ească, etc.)	ceaiu
bătaie		ceapă
batjocură		ceară
băutură, beutură		cearcăn
bază	caier	cearşaf
bazaconie	caiet	ceartă
bazalt	câne, căine	ceas
bazar	calomniă, calum- niă	ceaşcă
beşică, băşică	cangrenă	ceaţă
bezmetic, bezme- tec	căpăstru	ceaun
beznă	capitol, capitul	cenuşe, cenuşă
biet, biată, bieţi, biete	capriciu	cer, cerul
birje, birjă	caraghios, cara- ghioz	cerşitor
biurou	cârciumă, cârciu- mar	cetăţue
blestemă	cârje, cârjă	ceti
boier	casă	cheie, cheia
borviz	casă	chel
brâu, brâne, brâne	casnic	cheltueală
brazdă	cassă	chemă, chiamă
budoar	cassier	cheotoare, chio- toare
buget	câştigă	chestiune
buiestru	catastih	chiag
burghez (la plu- ral: burghezi), burghezie	catehism	chiar
	cătră, către	chibzui
		chilă

chimie	comentar	copil, plur : copii,
chiromantie	comerț, comer-	copiii
chirurg	ciant	corijă
cifră	complet	cortej
cincisprezece	compoziție	cosmogonie
cincizeci	concediu	cosmografie
ciocoiesc	concluzie	cosmopolit
circumferență,	concretiză	cotizare
circumferință	condeiu, condeie	cotidian
circumflex	conferență, confe-	crăiasă
circumstanță	rință	crea, creez, cre-
cireș, cireașe, ci-	confort	ează
reașă, cireșe	confuz, confu-	creier
cismă	ziune	crestomatie
civilizație	conjunție	critic, criteriu
cizelă	conjunctiv	croală (tot așa
claie	consecvent, con-	toate formele
elasicism (tot așa	secuent	derivate cu
toate formele	consideră	acest sufix)
terminate în	consiliu	cronică
-ism)	consistent	cronograf
clor	consistor	cronologie
cneaz	consoană, conso-	cronometru
coaje, coajă	nantă	cucuvaie, cucu-
coaliză	consolă	vaia
cocean	contemporan,	cumpăni
cocoașe, cocoașă	contimporan	curaj
coliziune	continuu	curios, curiozitate
coloare	convulsiune	curmeziș
colonizare	copie, copii	curtezan
colportaj		

cușmă
cutreeră

Dânsul
decembrie

decizie

defensiv

democratiză

deosebit

depeșe, depeșă

depozit

desbără

desbate

desdaună (peste
tot des-, când
partea a doua
a compunerii
începe cu con-
soană; deci:
desgheț, des-
gust, etc.)

dezarmă

dezastru (tot cu *z*
când urmează o
vocală; deci:
deziluziune,
dezordine, etc.)

dibaciu, ghibaciu

dieceză

diferență, dife-
rință

dintâiu

domicil, domiciliu

dormi, dormi

două

doză

droaie

dumniata, dom-
niata, dumnia-
lui, dumniaei,
dumniavoastră,
dumneata etc.

duș

Echivalent

ecleziast

economiză

ecuație, ecvatie

ecuator, ecvator

ecuestru, ecve-
stru

el, ea

elocuent, elocvent

elogiu

entuziasm

epizootie

epopee, epopea

erezie

este, eram

etaj

eu

exact

exagerare

examen

excela

excepțiune

exces

excita

exclamă

excluziv

excursiune

execută

exemplu

exercită

exil

există

exorciză

expansiune

expediă

experiență

expertiză

explozie

expoziție

exprimă

extaz

extenziune

extrem

Fals, falsifică

familiariză

fantasmă

fantazie

fariseu

fasciculă, fasci- colă	frază	Haos
fașe, fașă	frecventă, frec- entă	hartă
favorizare	frenezie	hârtie
fază	friză	hazard
fazan	furnisor	heruvim
februarie, fevru- arie	fuziune	hidră
femeie, femeia	Gâci și ghici	hidraulic
feud	gădila	hidrogen
fiară	gaie	hidropizie
fier, fierar, fie- rărie	găinușe, găinușă	hotel
fierb, fiarbă, fier- binte	gălbează (căl- bează)	himeră
fiere	galben, galbin	hrisov
fiică	gâlceavă	Hristos
filozof	gaz	hrean
finanțe	gazdă	lacă
fizică	geam	ianuarie
fiziologie	geană	iapă
fizionomie	gelozie	iară
fluier, fluiera	generaliză	iarbă
foaie, foaia	ghem	iarmaroc
francez (pluralul: francezi; tot așa în toate neologismele, și nu -eji)	ghetar	iarnă
francmason	ghiară	iască
frâu, frâne, frâe	ghiață	iată
	giuvaer	iatac
	gleznă	iatagan
	greier, greiere	iaurt
	gușe, gușă	iaz
	guzgan	iazmă
		idealiză

idee, idea, idei	împreună	vinte începă-
ied, iadă, iezi, iede	încuier	toare cu n-, m-,
iederă	încunjură, încon-	p-, v. p. 8.
ieftin	jură	ipocondru, ipo-
iele, ielele	îndrăzni	hondru
iepure	înfieră	iulie
ierarhie, ierarhia	înfierbântă	iunie
ieri	înfrumuseță, în-	izbândă
iernă	frumuseță	izbăvi
iertă	îngălbeni, îngăl-	izbi
ieși	binii	izbucni
iesle	îngheță	izbuti
iezuit	înlesni	izgoni
ie	înnoră	izmä
imobil	inoculă	izmene
imoral	înseră	izmeni
împerechiă	însistă	Izrail
împelițat	însolent	izvor
împiedecă	înstreină, înstră-	izvod
împietri	ină	Jale
împotrivă	însuș	jăfuire, jefuire
împrejur	întâmpină, întim-	jeratic, jeratec
impulsiune	pină	jertfi
înainte	înțarcă, înțercă	jghiab
înalt	întemeia, înteme-	jiletcă
înapoi	iază	Kilogram
înăuntru	înțepă	kilometru
încheiă, încheie	învăli și înveli	Lacrimă, lacrămă
închiziție	înzadar	lămâie
încornurat	în- și îm- în com-	
	punere cu cu-	

lebedă
lepădă, leapădă
lesne
linguist, lingvist
lozincă

Măcar
măestru, măeastră
mâhni
maiestate, maie-
stos
mâine
maior
maiu
major, majoritate
mălăeț
mămâie, momâie
mâne, mâine
mâner
mângăiă
mănie, mânia
mânji
mănușă, mănușe
martie
măruntaie
masă
măslin, maslin
massă
masiv
mătase
mătușă, mătușe

mazăre
mâzgăli
mesager
mesaj
metanie, mătanie
metempsicoză
meu
miasmă
micșoră, micșură
miel
miercuri
mierlă
miez, miază
minister
miracol, miracul
miză
mizerie
moașă, moașe
monarh
monetă
mosafir, musafir
mreajă, mreje
muchie
muiere
mulcom, molcom
mulțumî, mălțămî
musulman
muză
muzeu
muzică

Năcaz, necaz
nafură, naforă,
anafură
năpraznic
năsbuție
năsdrașvan
naufragiu
necheză
neglijă, neglijent,
negligent
nesmintit
nevoie
nimeni
nisip, nășip
noemvrie
nomol
nor
nouă, adj. pron. și
numeral
nouălea
nueă, nueaua, nu-
ele
nuvelă, novelă

Oaie
oază
obiaiă
obișnuî
obstacol, obstacul
obuz
ochelari

octombrie	patrunea	poiană, poiene
odaie	peisaj	poiată
ofițer	peisagist	postă, postal
oier	pereche	potaie
omagiu	perete	pozderie, puzde- rie
opait, opaet	pericol, pericol	poziție
optulea	pieță	poznă
oracol, oracul	piatră	prapur și prapor
orchestră	piază	praznic
orez	pedecă, piedică	premeni
orizont	pedestal	preot
oțet	piele, pielar, pie- lărie	prepoziție
ou, ouă	piept	președinte, pre- zident
ovăș, ovăz	pieptene	prezent
Paie	pierde, piardă	pricepe
pâne, pâine	pieri, piară	prietin, prieten
pajeră, pajură	piersecă, piersică	prismă
paner	pietrar	prisnel
paranteză	pieziș	privegheă
pârâu, părău, pără- rae	pizmă	privighetoare
părteni, părtini	plăieș	proiect
particulă	plapumă, pla- pomă	propoziție
pasager	plăsmui	proză
pasaj	plesni	prozodie
pasaport	ploaie	psicologie
pasăre	Ploiești	puls
pașnic	plouă	pusnic
patriarh	poezie	
patronaj		

Răbdă	rechiziție	sarbăd, searbăd
răboj, răbuș	reflecție	șapte
răcoare	refuză	șarpe
râie	relievie	șase
rămân, rămâie	repaus, repaos	sau
răpune	repejune	său, săi
ras, rasă	reprezentă	sbârci
răsbat, răsbî	respinge	sbârli
răsboiu, răsboaie	rețea	sbârnăi, sbârnâi
răsbun	reteză	sbate
răsgăia, răsgăia	rezervă rezervor	sberă
răsgândi	rezidență	sbici
rășină	reziliă	sbuciumă
rășleț	rezultă	sbură
răsmiriță	ridică	sburdă
răspândi	ridicul, ridicol	scăiete, scaiete
răspântie	ridiculiză	scaiu
răspăr	risipă	scandaliză
răspunde	rochie, rochia, ro- chii	scânteie, scânteia
rassă	rosmarin	școală, școlastic
răstigni	roșu, roșie	sdrăngăni
răstimp	roua	sdravăn
răsturnă	roză	sdreanță
răsură	Să conj.	sdreli
răsvrăți	sălbatec, sălbatic	sdrobi
răzeș	salce, salcie, sălci, sălcii	sdrumică
razim, reazim, ră- zimă, rezemă	samă, seamă	sdruncină
razna	sanguin, sangvin	se pron.
realiză		seară
		sechestră

secol, secul
 secure
 semănà, seamăn
 septemvrie
 serbà, sàrbàtoare
 sgâi
 sgaiabă
 sgândàri
 sgârcit
 sgardă
 sgàrià, sgàrià
 sglobiu
 sgomot
 sgribulit
 sgriptor
 sguduì
 sгурă
 singur
 smăcinà
 smalț
 smântână
 smaragd
 smead
 smeri
 smeu
 smeură
 smiceà
 smintit
 smirnă
 smoală

smoc
 smulge
 snoavă
 snop
 spàrià, speria
 spectacol, spectacul
 spun, spună,
 spuie
 statuă
 sticlă
 stinjinì
 străin, strein
 straje, streajă
 strechie
 strecură
 subsistă
 sufragiu
 sunt (eu, ei), sun-
 tem
 supraviețuì
 suzeran
 svâcnì
 svântà
 svântură
 svăpăiat
 svârcoli
 svârli
 svon

Tăiere
 tâlhar
 tàmâie
 țapă, țeapă
 țapăn, țeapăn
 țapușe, țepușă
 țară, țeri
 țârâm
 țăran
 țărm, țărmure
 țastă, țeastă
 teacă
 țeavă
 ticnă, tignă, tihnă
 tigăie
 țignit, țicnit
 țintă
 țipă
 toaletă
 tramvaiu, tram-
 vaie
 trăsnet
 treeră
 tresări
 trimete, trimite
 trotoar
 Umblă
 umflă
 umpleă

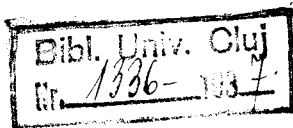
unghie, unghia, unghii	vieață, vieața, vi- eți	vrajmaș
ureche	vierme	vuet
ușe, ușă	viers (în înțele- sul popular de <i>glas</i>)	Xilograf xilografie, xilo- grafia
Văieră	viespe	
văită, văietă	viețui	Zamă, zeamă
văpaie	viezuire	zâmbi, zimbí
văzduh	vioiu, vioaie, vioi	zăr, zer
veșmânt	voie, voia	zăvoiu, zăvoaie
veșnic	voivod, voievod	ziuă
viageră	vouă	zină

Cuprinsul.

	Pag.
Apel pentru unificarea ortografiei române	3
Regule ortografice stabilite de Academia Română în anul 1904	11
Glosar	19

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din

„Biblioteca populară a Asociațiunii“

au apărut:

- Nr. 1.** Povestiri (I.) din viața țăranilor români, de *Ioan Pop-
Reteganul* fil. 20
- Nr. 2.** Povestiri (II.) din viața țăranilor români, de *Ioan Pop-
Reteganul* fil. 20
- Nr. 3.** Despre cărțile funduare și intabulări, de *Dr. Valer
Moldovan* fil. 30
- Nr. 4.** Sfaturi bune. Trei disertațiuni, de *Emanuil Ungurean,
Dr. Elie Cristea și Nicolau Ivan* fil. 20
- Nr. 5.** Casa părintească, crescătoarea indivizilor și popoarelor,
de *Ioan Popea*, fost profesor la gimnasiul român din
Brașov BCU Cluj / Central University Library Cluj fil. 20
- Nr. 6.** Despre testament. Explicarea articolului de lege XVI,
din anul 1876, de *Dr. Valer Moldovan* fil. 30
- Nr. 7.** Poșta, telegraful, telefonul. Noțiuni generale despre
instituțiile poștale, de *Gavr. Todică* fil. 20
- Nr. 8.** Icoane din istoria Grecilor vechi. Partea I de *V. Lazăr* fil. 20
- Nr. 9.** " " " " " " Partea II " " " fil. 20
- Nr. 10.** Grădina de legumi. Disertațiune populară, de *Ioan F.
Negruțiu* fil. 30
- Nr. 11.** Cultura eucuruzului. Disertațiune populară, de *Ioan F.
Negruțiu* fil. 20
- Nr. 12, 13, 14, 15, 16.** Ionel. Principii morale și creștinești
de educațiune, de *V. Gr. Borgovanu* K 1—
- Nr. 17.** „Astra“. Informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor
Asociațiunii fil. 10
- Nr. 18.** Regule ortografice stabilite de Academia Română în
anul 1904. fil. 10

Medalia de aur dela Exponiția științifică din București, 1903.

publicată din îndrăgirea și sub auspiciile

ASOCIAȚIUNII
pentru
literatură română și cultura poporului român
de
Dr. C. Diaconovich.

Cu numeroase ilustrații
și harte.

3160 pag. 8' mare — 37.622 articole.

3 tomuri legate luxos K 80.—		33 fasc. broșurate K 70.—
------------------------------------	--	---------------------------------

Editura și tiparul
1904
W. Krafft, Sibiu.

Se comandă la
Biroul „Asociațiunii“ Sibiu, str. Morii Nr. 8.